

## **A Szerzői Jogi Szakértő Testület kiegészítő szakértői véleménye**

A szakvélemény tárgya: Zenei jogosultak audiovizuális művekkel kapcsolatos engedélyezési jogai

Ügyszám: SzJSzT-06/16/03

A tanács utal a korábbi szakvéleményében ill. annak kiegészítésében leírtakra (SzJSzT-06/16.; SzJSzT – 06/16/02.).

### **A kirendelő hatóság kérdései:**

- 1. A rendelkezésre bocsátott dokumentumok, valamint az Artisjus és a MAHASZ nyilvántartásait figyelembe véve, a DVD kiadványok megjelenésének időpontjában, mely személy vagy gazdasági társaság volt a DVD lemezeken szereplő zeneszámok magyarországi szerzői jogosultja.**
- 2. A zeneszámoknak a DVD lemezeken történő felhasználását, mely személy vagy gazdasági társaság lett volna jogosult engedélyezni, a felhasználás engedélyezésének mi a szabályos menete, időpontja az engedélyezésnek.**
- 3. A DVD lemezeken zenét (akár élőben, akár előre elkészített mix-en) szolgáltató DJ-k a zeneszámokra vonatkozóan a felhasználási engedély beszerzése nélkül lejátszhatták volna-e a zeneszámokat; ha nem, akkor kinek a feladata lett volna a felhasználási engedély beszerzése, illetve az ilyen módon felhasznált, DJ-ként a DVD lemezeken lejátszott zeneszámok után jogdíjra jogosult-e, vagy jogdíjfizetési kötelezettsége keletkezik.**

Előre kell bocsátani, hogy az eljáró tanács annak megállapítására, hogy adott időpontban (így például a konkrét ügyben felmerült szerzői jogi felhasználások idején) mely szervezet, személy volt egy védett szerzői mű, teljesítmény jogosultja – felelősséggel nem vállalkozhat. Ennek oka az, hogy a tanács csak a rendelkezésére bocsátott iratok alapján tud és köteles eljárni és nem zárható ki, hogy akár az itt csatolt iratokhoz képest később keletkezett iratok alapján bizonyos, a jogosultak kilétével kapcsolatos megállapításai megalapozatlannak minősülnek. A jelen ügygel kapcsolatban ugyanakkor a tanács kifejti, hogy a rendelkezésére bocsátott iratokkal összefüggésben nem merült fel benne olyan kétely, amely a jogosultak kiléte tekintetében az érintett közös jogkezelő szervezetek által tett nyilatkozatokban foglalt megállapítások irányadó voltát megkérdőjelezné.

A tanács utal a korábbi szakvéleményében, illetve annak kiegészítésében leírtakra (SzJSzT-06/16., SzJSzT – 06/16/02.). Az ügy tárgyát képező DVD-ken megjelentetett filmalkotásokban felhasznált zeneművekkel, hangfelvételekkel, előadóművészi teljesítményekkel kapcsolatban különböző, szerzői jogilag releváns felhasználási cselekmények történtek:

felhasznált mű/teljesítmény típusa	a felhasználás jellege	kitől kell az engedélyt beszerezni	engedély típusa	Szjt. §
zenemű	átdolgozás (megfilmesítés)	szerző (öt képviselő szervezet, pl. zeneműkiadó)	egyedi	29.§
zenemű	többszörözés (audiovizuális műpéldányokon), terjesztés	Artisjus	közös jogkezelés (díjközlemény alapján)	18., 19.§§
hangfelvétel	többszörözés, terjesztés (audiovizuális műpéldányokon)	hangfelvétel-előállító	egyedi	76.§ (1) a-b,
előadóművészi teljesítmény	többszörözés, terjesztés (audiovizuális műpéldányokon)	előadóművész (ha a hangfelvétel előállító nem szerezte meg e jogot)	egyedi	73.§ (1) a, c-d,

A felhasznált **zeneművek** szerzői természetes személyek, az *átdolgozásra* tőlük (vagy az őket képviselő jogi személyektől) kellett volna előzetesen megszerezni az engedélyt. A szerzők, illetve a képviselőjükben eljáró szervezetek megnevezését a kirendelő hatóság által rendelkezésre bocsátott iratok között található, az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület<sup>1</sup> (Artisjus) által adott nyilatkozat tartalmazza. A felhasznált zeneművek *többszörözése* után a szerzőket képviselő közös jogkezelőnek (Artisjus) kellett volna bejelenteni a felhasználást és a hatályos díjszabás alapján a jogdíjat megfizetni.

A zeneművekből készült és a filmalkotásokban felhasznált **hangfelvételek** felhasználásához azok hangfelvétel-előállítóitól („kiadók”) kellett volna beszerezni a *többszörözésre* vonatkozó felhasználási engedélyt. (Az előadóművészek engedélyezési jogát jellemzően a hangfelvétel-előállító megszerzi, ennek megtörténtéről a hangfelvétel-előállító tud nyilatkozni.) A rendelkezésre bocsátott iratokban a hangfelvétel-előállítók megnevezése is fellelhető mind az Artisjus, mind pedig a Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége Közös Jogkezelő Egyesület<sup>2</sup> (MAHASZ) által becsatolt dokumentum tartalmaz ilyen adatokat. A hangfelvételek felhasználásának engedélyezésére előzetesen tőlük kellett volna engedélyt szerezni.

A rendelkezésre bocsátott anyagokból (így a felhasznált zeneművek, hangfelvételek címének, jogosultjainak felsorolása) a jogtulajdonosok kiléte meghatározható. Egyes zeneművek és hangfelvételek tekintetében a rendelkezésre bocsátott anyag tartalmaz szerződéseket, nyilatkozatokat, melyek ezen felhasznált zeneművek, hangfelvételek jogosultjaitól származnak. Ezeket mintavétellel ellenőrizte az eljáró tanács és megállapította, hogy azok – bár nem teljesskörűen – de lefedik a felhasznált műveket.

<sup>1</sup> A reprezentatív közös jogkezelő szervezetekről, így az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesületről (Artisjus), az általa kezelt szerzői vagyoni jogokról a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala vezet nyilvántartást:

<http://kjk.sztmh.gov.hu/szervezetek/adatlapok/artisjus>

<sup>2</sup> <http://kjk.sztmh.gov.hu/szervezetek/adatlapok/mahasz>

Meg kell jegyezni, hogy a közös jogkezelő szervezetek nyilatkozatai irányadónak tekinthetők az érintett jogosultak (a felhasznált zeneművek szerzői, a hangfelvételek-előállítói) tekintetében. Ezen szervezetek ugyanis részletes adatbázissal rendelkeznek az érintett szerzői jogi és szomszédos jogi jogosultak tekintetében, engedélyezési, felosztási tevékenységüket ezen adatok alapján végzik.

## **2. A zenesámoknak a DVD lemezekon történő felhasználását, mely személy vagy gazdasági társaság lett volna jogosult engedélyezni, a felhasználás engedélyezésének mi a szabályos menete, időpontja az engedélyezésnek.**

Az előző kérdésre adott választ folytatva, azt megerősítve, le kell szögezni, hogy felhasználási engedélyt a felhasználás megkezdése előtt, tehát előzetesen kell a jogosultaktól megszereznie a felhasználónak.

A kérdés azon részének megválaszolására, miszerint kitől kellett volna engedélyt kérni („*mely személy vagy gazdasági társaság lett volna jogosult engedélyezni*”) az előző kérdésre – illetve a korábbi szakvéleményben foglaltakra - utal az eljáró tanács. A felhasználásra a szerzői és szomszédos jogi jogosult adhat engedélyt (az ügyben érintett jogosultak meghatározását az előzőekben kifejtettük.) Az Sztj. 16. §-ának (6) bekezdése szerint „Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.”

Az engedélyezés szabályos menetére a szerzői jogi szabályozás nem ad kötelezően követendő útmutatást (polgári jogi alapértékeknek megfelelő szerződési szabadság érvényesül e területen is), de a jogszabály szövegéből egyértelműen következik [Sztj. 16.§ (1)], hogy a felhasználási engedélyt a felhasználást megelőzően kell megszereznie a felhasználónak. (Ez következik a Sztj. XIII. fejezetének logikájából is.) A szerzői jogról szóló törvény Nagykommentárjának az Sztj.16. §-ához fűzött magyarázata szerint: „A szerzői jogdíj a polgári jog általános szabályai szerint (Ptk. 6:35. §) a saját teljesítéssel egyidejűleg jár, hacsak a felhasználási szerződés másként nem rendelkezik. Ebből következik, hogy a jogdíj általános szabályként már a szerződés megkötésével - a szerző ekkor engedi vagy ruházza át a jogot -, vagyis a tényleges felhasználás előtt esedékes. (Lásd még az Sztj. V. Fejezetéhez fűzött magyarázatot.)”<sup>3</sup> Az V. Fejezethez fűzött magyarázatban olvasható a következő utalás: „[...] a Legfelsőbb Bíróság helyesen a felhasználási engedély meglétéhez köti a felhasználási jog joghatályos keletkezését (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.725/2010/4.)”<sup>4</sup>

A **zeneművek** felhasználásához az engedélyt a mű szerzőjétől, szerzőitől vagy az őket képviselő szervezettől kell előzetesen beszerezni.<sup>5</sup> A felhasználó (jelen esetben a film-előállító) ezeket az engedélyeket jogszerűen csak a felhasználás megkezdése előtt szerezhette volna be a zeneművek szerzőitől, az őket képviselő közös jogkezelő szervezettől, a hangfelvételek-előállítótól (illetve az előadóművésztől). Tekintettel a jogosultak kizárólagos engedélyezési jogára, a felhasználás engedélyezése esetén fizetendő jogdíj mértékét a felek közösen határozzák meg a felhasználás módja, mértéke ismeretében. Meg kell jegyezni, hogy a jogosult úgy is dönthet, hogy az adott felhasználásra nem ad engedélyt.

A hangfelvételbe foglalt zeneművek DVD-n való többszörözésére az Artisjus-tól kellett volna engedélyt kérni és megfizetni a többszörözés idején érvényes jogdíjközlemény alapján a jogdíjat. Ezzel összhangban utal az eljáró tanács az Artisjus „M” jelű díjszabására, amelynek 4.1 pontja

<sup>3</sup> Nagykommentár a szerzői jogi törvényhez, Szerkesztette: Gyertyánfy Péter, Wolters Kluwer, Budapest, 2014 154. oldal

<sup>4</sup> Nagykommentár a szerzői jogi törvényhez, Szerkesztette: Gyertyánfy Péter, Wolters Kluwer, Budapest, 2014 278. o.

<sup>5</sup> Ezzel kapcsolatban a tanács utal néhány gyakorlati útmutatóra: <https://www.artisjus.hu/felhasznaloknak/hangfelvetel-kiadas/nyomtatvany-10/>  
<http://schubertmusic.hu/synch/>

szerint: „E jogdíjközlemény alapján a felhasználási engedély megadása a jogdíj megfizetésétől függ. A felhasználó az engedélyt a jogdíj megfizetésével egy időben szerzi meg.”

**3. A DVD lemezeken zenét (akár élőben, akár előre elkészített mix-en) szolgáltató DJ-k a zeneszámokra vonatkozóan a felhasználási engedély beszerzése nélkül lejátszhatták volna-e a zeneszámokat; ha nem, akkor kinek a feladata lett volna a felhasználási engedély beszerzése, illetve az ilyen módon felhasznált, DJ-ként a DVD lemezeken lejátszott zeneszámok után jogdíjra jogosult-e, vagy jogdíjfizetési kötelezettsége keletkezik.**

A kérdés megválaszolása kapcsán az eljáró tanács ismét visszautal korábbi szakvéleményében leírtakra: a felhasználási szerződést annak kellett volna megszereznie, aki a felhasználást végezte és/vagy akinek érdekében az megvalósult. (SzJSzT 06/16. 5. old.)

Abban az esetben, ha a lemezlovas másolt (többszörözött) hangfelvételeket használ a nyilvános előadás alkalmával, akkor a többszörözéshez a hangfelvétel előállítót képviselő közös jogkezelőtől kell engedélyt kérnie és jogdíjat fizetnie. Jelen esetben azonban nem ilyen jellegű felhasználás történt.

A DVD-ken megvalósult zene felhasználás ugyanis nem a „klasszikus” lemezlovas (DJ) tevékenység, nem nyilvános előadás, hiszen a művek a DJ-k általi érzékelhetővé tétele nem jelenlévők számára történt, hanem kifejezetten a DVD-ken való rögzítés céljából.<sup>6</sup> A zeneművek és hangfelvételek felhasználásával kapcsolatos engedélyeket ezért nem a DJ-knek, hanem a film előállítójának kellett volna megszereznie a jogtulajdonosoktól az előzőekben kifejtettek szerint. A DJ-k által felhasznált zeneművek, hangfelvételek lejátszása önmagában nem keletkeztet a DJ-k javára jogdíj jogosultságot.<sup>7</sup>

### **A kirendelő hatóság kiegészítő kérdései:**

**K1. Mi volt a konkrét feladata a producernek a vizsgálat tárgyát képező DVD lemezek vonatkozásában?**

A producer feladata az lett volna, hogy a felhasználásokat megelőzően az előző válaszokban említett jogosultaktól a felhasználási engedélyeket beszeresse.

**K2. Ki volt a ténylegesen a vizsgálat tárgyát képező DVD lemezek producere?**

A producer, filmelőállító fogalmára a Szjt. az alábbiak szerint ad definíciót:

*Szjt. 64.§ (3) A film előállítója (a továbbiakban: előállító) az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki vagy amely saját nevében kezdeményezi és megszervezi a film megvalósítását, gondoskodva ennek anyagi és egyéb feltételeiről.*

A konkrét ügyben az tekinthető a DVD lemezek producerének, aki az Szjt. e rendelkezésében foglalt fogalom-meghatározásnak megfelelt. A Tanács utal egyúttal arra, hogy a Nyomozóhatóság által rendelkezésre bocsátott DVD-k mindegyikén producerként S. N. neve került feltüntetésre.

---

<sup>6</sup> 24. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy művét nyilvánosan előadja, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Előadás a mű érzékelhetővé tétele jelenlévők számára.

<sup>7</sup> A DJ, mint előadóművész, ugyanakkor részesülhetett egy egyszeri ellentételezésben az audiovizuális műben történő szereplése okán az Szjt. 73. §-ának (1) bekezdése szerint, de ezt követően feltehetően az ezzel kapcsolatos jogokat az irányadó gyakorlatnak megfelelően a filmelőállító vélhetően megszerezte. Ugyanakkor e tekintetben a tanács számára nem állt rendelkezésre adat.

### **K3. A Szerzői Jogi Szakértő Testület tapasztalata alapján a sértettek által meghatározott vagyoni hátrány reálisnak tekinthető vagy az eltúlzott.**

Az Szjt. 16.§ (4) bekezdés egyértelművé teszi, hogy a szerzőt (jogosultat) díjazás illeti meg a felhasználás ellentételezéseként, amelynek arányban kell állnia a felhasználással kapcsolatos bevételekkel. (Ezt erősíti a (7) bekezdés is, miszerint a felhasználónak tájékoztatási kötelezettsége van a felhasználás módja és mértéke kapcsán.) Amennyiben a jelen ügyben nem engedélyen alapuló, vagyis jogosulatlan felhasználás történt (a felhasználó nem kért és nem kapott felhasználási engedélyt a jogosultaktól), a jogosultaknak a vagyoni joguk megsértésén túl személyhez fűződő joguk is sérülhetett (Szjt. 12.§ a név feltüntetése, Szjt. 13.§ a mű egységének védelme), amellyel összefüggésben az Szjt. 94. §-ának (2) bekezdése alapján sérelemdíjat is követelhetnek.<sup>8</sup>

Abban az esetben, ha a felhasználás engedély nélkül történt, utólag kellene a felbomlott egyensúlyt kezelni. A vagyoni jogok kapcsán a visszerhesség és arányosság elvét annak figyelembevételével kell alkalmazni, hogy a szerzőt a felhasználás jogának átadásáért és nem a felhasználás anyagi sikeréért illeti meg a díjazás. Arra vonatkozóan nem talált az eljáró tanács adatot, hogy a DVD-k milyen bevételt termeltek a felhasználó(k)nak. (Az anyagban található adat szerint 276 232 db DVD került legyártásra). Annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy a sértettek által előterjesztett vagyoni hátrány mértékek „reálisnak tekinthetők-e” az eljáró tanács véleménye szerint nem lehetséges, különösen a felhasználás által termelt bevételekre vonatkozó adatok hiányában. A tanács ugyanakkor utal arra, hogy a piaci gyakorlat szerint az ügyben érintett felhasználásokkal összefüggő díjak mértéke a néhány tízezer forinttól a több millió forintos összegig terjedhet jogosultanként. A kizárólagos engedélyezési jogok gyakorlása kapcsán az adott felhasználás jellege, tartalma, terjedelme valamint a művek, teljesítmények, hangfelvételek felhasználásának környezete, a terjesztés módja, területe, a felhasználó várható bevétele is fontos szempont lehet döntésük meghozatalakor. A felhasználási engedély kérésének és a tervezett megjelenés időpontjának is jelentősége lehet a döntéskor, és természetesen annak is, hogy az adott időpontokban a védett mű, teljesítmény, hangfelvétel életciklusának mely pontján van, mennyire népszerű és az adott felhasználás milyen hatással lehet erre. A jogosultak egyéni döntésén alapuló engedélyezés mellett van egy, a közös jogkezelő jogdíjközleményén alapuló fizetési kötelezettsége is a felhasználónak (mechanikai jogdíj), amely pontosan, utólagosan is kiszámítható.

A jogosultak (a szerzők, előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók) kizárólagos engedélyezési jogai mellett a „*szerző kizárólagos joga, hogy a művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon.*” [Szjt. 18.§ (1)] A szerzők ezt a jogukat az Szjt 19. (1) bekezdése alapján csak közös jogkezelő szervezetük (Artisjus) útján gyakorolják.

A vagyoni hátrány e részét az adott közös jogkezelő szervezet adott időszakban hatályos, a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében megjelent díjszabásban meghatározott jogdíjmértékek alapján kell kiszámítani. Ez tehát pontosan meghatározható, egzakt összeg.

Budapest, 2018. április 26.

dr. Lábody Péter  
a tanács elnöke

dr. Horváth Péter  
a tanács előadó tagja

Victor Máté  
a tanács szavazó tagja

---

<sup>8</sup> Szjt. 94. §-ának (2) bekezdése: A szerzői jog megsértése esetén a szerző a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet. Az e törvényben szabályozott személyhez fűződő joga megsértése esetén a szerző a polgári jog általános szabályai szerint sérelemdíjat is követelhet.

A szakvélemény alapjául szolgáló jogszabály (1999. évi LXXVI. törvény) releváns szakaszai:

**16. § (1) A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.**

(2) A szerző engedélye szükséges a mű sajátos címének felhasználásához is.

(3) A szerzőt megilleti a műben szereplő jellegzetes és eredeti alak kereskedelmi hasznosításának és az ilyen hasznosítás engedélyezésének kizárólagos joga is.

(4) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek - eltérő megállapodás hiányában - a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le. Ha a törvény a felhasználási szerződés érvényességét megszabott alakhoz köti, a díjazásról való lemondás is csak a megszabott alakban érvényes.

(5) A törvényben meghatározott esetekben a szerzőt a mű felhasználásáért megfelelő díjazás illeti meg anélkül, hogy a felhasználás engedélyezésére kizárólagos joga volna. A törvény kizárhatja az ilyen díjazásról való lemondás jogát; a szerző ilyen rendelkezés hiányában is csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le a díjazásról.

**(6) Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.**

(7) Ha e törvény vagy a Kjkt. eltérően nem rendelkezik, a felhasználó köteles a szerzőt vagy jogutódját, illetve a közös jogkezelő szervezetet a felhasználás módjáról és mértékéről tájékoztatni.

**18. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy a művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Többszörözés:**

a) a mű anyagi hordozón való - közvetlen vagy közvetett - rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint

b) egy vagy több másolat készítése a rögzítésről.

(2) A mű többszörözésének minősül különösen a nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítés, a hang- vagy képfelvétel előállítás, a sugárzás vagy a vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítés céljára való rögzítés, a mű tárolása digitális formában elektronikus eszközön, valamint a számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítása. Az építészeti alkotások esetében többszörözés a tervben rögzített alkotás kivitelezése és utánépítése is.

**19. § (1) A zeneszerzők és a szövegírók a már nyilvánosságra hozott nem színpadi zeneműveknek és zeneszövegeknek, valamint az ilyen színpadi zeneművekből vett részleteknek hangfelvételen való újabb többszörözésére és példányonkénti terjesztésére vonatkozó jogukat csak közös jogkezelő szervezetük útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.**

**(2) Az átdolgozási jogra és e jog gyakorlására az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem alkalmazható.**

**23. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy a művét terjessze, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Terjesztésnek minősül a mű eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele forgalomba hozatallal vagy forgalomba hozatalra való felkínálással.**

(2) A terjesztés magában foglalja különösen a műpéldány tulajdonjogának átruházását és a műpéldány bérbeadását, valamint a műpéldánynak az országba forgalomba hozatali céllal történő behozatalát. A terjesztés jogának megsértését jelenti a mű jogsértéssel előállított példányának kereskedelmi céllal történő birtoklása is, ha a birtokos tudja vagy neki az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett tudnia kellene, hogy a példány jogsértéssel állt elő.

(6) Ha a szerző a filmalkotásra vagy a hangfelvételben foglalt műre vonatkozó bérbeadási jogát a film vagy a hangfelvétel előállítójára ruházta, vagy egyébként engedélyezte számára e jog gyakorlását, a mű bérbeadással történő terjesztése ellenében továbbra is megfelelő díjazást követelhet a film vagy a hangfelvétel előállítójától. E díjról a szerző nem mondhat le, díjigényét azonban csak közös jogkezelő szervezet útján érvényesítheti.

**29. § A szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve hogy erre másnak engedélyt adjon.** Átdolgozás a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, a filmalkotás átdolgozása és a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.

**42. § (1) Felhasználási szerződés alapján a szerző engedélyt ad művének a felhasználására, a felhasználó pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.**

(2) A felhasználási szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. A felhasználási szerződésre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha e törvény vagy más jogszabály az eltérést nem tiltja.

(3) **Ha a felhasználási szerződés tartalma nem állapítható meg egyértelműen, a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.**

**45. § (1) A felhasználási szerződést - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - írásba kell foglalni.**

**46. § (1) A felhasználó az engedélyt harmadik személyre csak akkor ruházhatja át, illetve csak akkor adhat harmadik személynek további engedélyt a mű felhasználására, ha azt a szerző kifejezetten megengedte.**

(2) A felhasználási engedély a felhasználó gazdálkodó szervezet megszűnése vagy szervezeti egységének kiválása esetén a szerző beleegyezése nélkül átszáll a jogutódra.

(3) Ha a felhasználó a szerző beleegyezése nélkül ruházza át a jogait, illetve ad további felhasználási engedélyt, vagy ha a felhasználási engedély a szerző beleegyezése nélkül száll át, a felhasználó és a jogszerző egyetemlegesen felelnek a felhasználási szerződés teljesítéséért.

**47. § (1) A felhasználási engedély csak kifejezett kikötés esetén terjed ki a mű átdolgozására.**

(2) A mű többszörözésére adott engedély csak kifejezett kikötés esetén ad a felhasználónak jogot arra, hogy a művet kép- vagy hangfelvételen rögzítse, illetve, hogy azt számítógéppel vagy elektronikus adathordozóra másolja.

(3) A mű terjesztésére adott engedély csak kifejezett kikötés esetén ad a felhasználónak jogot arra, hogy a műpéldányokat forgalomba hozatal céljából behozza az országba.

(4) A mű többszörözésére adott engedély - kétség esetén - kiterjed a többszörözött műpéldányok terjesztésére is. Ez nem vonatkozik a műpéldányoknak az országba forgalomba hozatal céljából történő behozatalára.

**48. § A polgári jog általános szabályai szerint a bíróság akkor is módosíthatja a felhasználási szerződést, ha az a szerzőnek a felhasználás eredményéből való arányos részesedéshez fűződő lényeges jogos érdekét azért sérti, mert a mű felhasználása iránti igénynek a szerződéskötést követően bekövetkezett jelentős növekedése miatt feltűnően nagyvá válik a felek szolgáltatásai közötti értékkülönbség.**

**64. § (1) Filmalkotás az olyan mű, amelyet meghatározott sorrendbe állított mozgóképek hang nélküli vagy hanggal összekapcsolt sorozatával fejeznek ki, függetlenül attól, hogy azt milyen hordozón rögzítették.** Filmalkotásnak minősül különösen a filmszínházi vetítésre készült játékfilm, a televíziós film, a reklám- és a dokumentumfilm, valamint az animációs és az ismeretterjesztő film.

(2) A filmalkotás szerzői a film céljára készült irodalmi és zeneművek szerzői, a film rendezője és mindazok, akik a film egészének kialakításához szintén alkotó módon járultak hozzá. E rendelkezés nem érinti a filmben felhasznált egyéb művek szerzőinek e törvényben biztosított jogait.

(3) A film előállítója (a továbbiakban: előállító) az a természetes személy vagy jogi személy, aki vagy amely saját nevében kezdeményezi és megszervezi a film megvalósítását, gondoskodva ennek anyagi és egyéb feltételeiről.

**66. § (1)** A filmalkotás létrehozására kötött szerződés (a továbbiakban: megfilmesítési szerződés) alapján a szerző - kivéve a szöveges vagy a szöveg nélküli zenemű szerzőjét - ellenkező kikötés hiányában átruházza az előállítóra a filmalkotás felhasználására és a felhasználás engedélyezésére való jogot.

**73. § (1)** Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az előadóművész hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy

a) rögzítetlen előadását rögzítsék;

b) rögzítetlen előadását sugározzák vagy más módon a nyilvánossághoz közvetítsék, kivéve, ha az előadás, amelyet sugároznak vagy más módon a nyilvánossághoz közvetítenek, már maga is sugárzott előadás;

c) rögzített előadását többszörözzék;

d) rögzített előadását terjesszék;

e) rögzített előadását vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

(3) Ha az előadóművész hozzájárult ahhoz, hogy előadását filmalkotásban rögzítsék, a hozzájárulással - ellenkező kikötés hiányában - a film előállítójára [64. § (3) bek.] ruházza át az (1) bekezdésben említett vagyoni jogokat. Ez a rendelkezés nem érinti az előadóművészeknek a 20. § és a 28. § alapján fennálló díjigényét. A 23. § (6) bekezdését az előadóművészekre is megfelelően alkalmazni kell.

**74. § (1)** Az előadóművészt a 73. § (1) bekezdésében említett felhasználásokért - ha e törvény másként nem rendelkezik - díjazás illeti meg.

**75. § (1)** A 73. § (1) bekezdésében említett felhasználások esetén az előadóművészt megilleti az a személyhez fűződő jog, hogy nevét - a felhasználás jellegétől függően, ahhoz igazodó módon - feltüntessék. Előadóművészek együttese esetében ez a jog az együttes, valamint az együttes vezetője és a főbb közreműködők nevének feltüntetésére terjed ki.

(2) Az előadóművész személyhez fűződő jogát sérti előadásának mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása, más olyan megváltoztatása vagy az előadással kapcsolatos más olyan visszaélés, amely az előadóművész becsületére vagy hírnevére sérelmes.

**76. § (1)** Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a hangfelvétel előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a hangfelvételt

a) többszörözzék;

b) terjesszék;

c) vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

(2) A hangfelvétel előállítóját az (1) bekezdésben említett felhasználásokért - ha a törvény másképp nem rendelkezik - díjazás illeti meg.

**79. §** A hangfelvétel előállítóját megilleti az a jog, hogy nevét a hangfelvétel másolatain feltüntessék.